MORLANDA HEMBYGDSFÖRENING

Årsberättelse 2025

Inledning

2025 har varit ett fantastiskt år för Morlanda Hembygdsförening!
Vi blickar tillbaka på ett framgångsrikt verksamhetsår med såväl besöksrekord som en glädjande medlemstillväxt. Det har varit inspirerande att se det stora intresset för vår lokala historia, inte minst genom det stora antalet besökare på museet. Särskilt glädjande är det ökade intresset från den yngre generationen, vilket ger oss framtidstro i vårt uppdrag att föra kulturarvet vidare.

Verksamhetsåret har präglats av en balans mellan ordinarie verksamhet och planering kring den extraordinära donation föreningen tagit emot. Tack vare en stabil ekonomi, generösa bidrag och en ökad digital närvaro står föreningen idag starkare än någonsin.

Styrelse och organisation

Styrelsen konstituerade sig den 27 mars och har under året bestått av:

- **Ledamöter:** Eleonor Eriksson, Elisabet Bäck och Åsa Larsson
- **Sekreterare:** Lena Kimfalk
- **Kassör:** Roger Andersson (som efterträdde Monica Blixt vid årsmötet)
- **Vice ordförande:** Inga-Lill Abin
- **Ordförande:** Sofia Berntsson

Förtroendevalda:

- **Revisorer:** Anna-Karin Holst och Barbro Lagerqvist
- **Valberedning:** Britt-Marie Hjelmsten och Elisabeth Magnusson

Verksamheten
Styrelsen för Morlanda hembygdsförening återger härmed följande berättelse över verksamheten under 2025. För första året har Morlanda hembygdsförening en verksamhetsplan, vilken fastställdes och godkändes på årsmötet. Styrelsen har arbetat utefter denna verksamhetsplan och därmed haft fokus på att systematisera medlemsregistret och möjliggöra automatiska utskick m.m. Styrelsens ambition har varit att rekrytera nya medlemmar (10-tal under året) genom olika insatser.

Under året har styrelsen hållit 7 protokollförda möten samt årsmöte och ett konstituerande möte. Därtill träffas styrelsen regelbundet för arbetsmöten på museet varje tisdag – en arbetsform som skapat stor handlingskraft.
Föreningen har 198 medlemmar. 2025 visade på ett trendbrott med ökat antal medlemmar.
Omkring 975 gäster besöker museet och sjöboden, vilket är 125 besökare över målsättningen.

Styrelsen har samverkat med föreningar, ex: Hälleviksstrands Främjande, kring sommarevenemanget; Stranadagarna, i syfte att lyfta fram hembygdens berättelser, traditioner m.m.

I linje med verksamhetsplanen har styrelsen valt att undersöka, bereda och ta fram förslag på insatser med anledning av donationen. Det har handlat om att få förståelse och ta fram förslag på hur föreningen på bästa sätt kan nyttja medel från donation, där syftet varit att stödja och utveckla verksamheten enligt stadgarna.

Ekonomisk förvaltning, donation och gåvor

Föreningen har god ekonomisk ställning, till stor del tack vare en donation från Georg Olsson. Medlen från donationen förvaltas genom placeringar på räntekonto i Orust Sparbank. Föreningen har även erhållit ett bidrag på 15 000 kr från Orust Sparbank.

Med anledning av donationen har styrelsen kontaktat Västra Götalandsregionen (VGR), Kulturförvaltningen med expertis på hembygdsföreningar. Detta utifrån viljan att säkerställa att donationen till föreningens verksamhet ska förvaltas och nyttjas på rätt sätt.

Styrelsen har tagit fram en tavla med plaketter som lyfter fram donatorer, gåvor och bidrag över tid.

Under året har det inkommit bidrag från Studieförbundet samt från Västra Orusts Energitjänst.

Årsprogram

Verksamheten startade upp långfredag 18 april då det enligt tradition serverades äggost. Museet sommaröppnade på midsommardagen och då öppnades den nya utställningen på vinden. En utställning med historik kring kläder, folkdräkt och hantverk. Utställningen lyfte fram kvinnans arbete förr i tiden för att förse familjen med kläder och textilier samt hemarbete såsom stickning, Det fanns även en miniutställning om kaffe, med anledning av kaffekvarnen som kom som gåva till föreningen.

Den 4/8 (föreningens födelsedag) var skvaltkvarnen i Bro öppen för visning.

Museet och Sjöboden

Ett omfattande arbete har lagts ner på att bevara och förbättra våra gemensamma miljöer:

- **Elsäkring:** Museet har fått en ny elcentral och jordfelsbrytare installerad av för att trygga byggnaden för framtiden.
- **Utveckling:** En förstudie har genomförts tillsammans med Victoria Sjöqvist (Qvist & Löf) för att se över museets interiör. Förstudien bygger på styrelsens delaktighet genom ett antal samtal och intervjuer med representanter från styrelsen samt studiebesök i Augustas hus.
- **Museet och Sjöboden:** Under sommaren har museet och sjöboden varit levande mötesplatser särskilt under de välbesökta Stranadagarna.

Kulturmiljöer och ansvarstagande

Styrelsen har under året arbetat aktivt med att klargöra och vårda våra kulturhistoriska objekt:

- **Kolerakyrkogårdarna:** Styrelsen har fört samtal med Svenska Kyrkan och Länsstyrelsen med svaret; enligt kulturmiljölagen har Morlanda hembygdsföreningen inget ansvar för skötseln. Beslut har tagits att föreningen framöver bidrar genom att berätta historien om platserna snarare än att ansvara för det fysiska underhållet. Parkeringsplatser till Kolerakyrkogården vid Kårehogen i Morlanda har via samtal garanterats fortsatt finnas kvar.
- **Osebron:** I samverkan med Annie Thorburn vid Morlanda Säteri har styrelsen som förslag att åtgärda en sten i valvbron för att säkra dess bevarande för eftervärlden innan ansvaret av skötsel lämnas över till Morlanda Säteri.
- **Skvaltkvarnen:** Här har ett smärre röjningsarbete gjorts i somras och ett större röjningsarbete planeras under våren 2026. Styrelsen har identifierat markägare och stämt av gällande kommande röjningsarbete för att tillgängliggöra området.

Arkiv och samlingar

Föreningen har tacksamt tagit emot unikt material från Verner Dahllöf genom dennes barn. Arbete har påbörjats med att arkivera dessa handlingar. Även kartor och en vykortssamling har tillförts samlingarna. För samtliga gåvor har gåvobrev upprättats.

Marknadsföring och framåtblick

Styrelsen har tagit stora kliv i vår digitala kommunikation:

- En ny **Facebook**-sida har aktiverats med god respons.
- Ett förslag på en inspirerande **broschyr** har tagits fram i samarbete med Isabell Westerdahl (DecoLab).
- Föreningens **hemsida** har behov av att uppdaterats och förslag på ny hemsida har påbörjats.
- Arbetet med **Kalendern 2026** har slutförts och samtliga kalendrar såldes slut innan jul.

Studiebesök

- **Göteborg:** Styrelsen genomförde en studieresa till Göteborg i maj med besök på turistbyrån, stadsmuseet och Göteborgs hembygdsförbund.
- **Dalsland:** Styrelsen deltar i hembygdsrådets sammanträden och därigenom deltagit i hembygdsrådets studieresa till Dalsland.